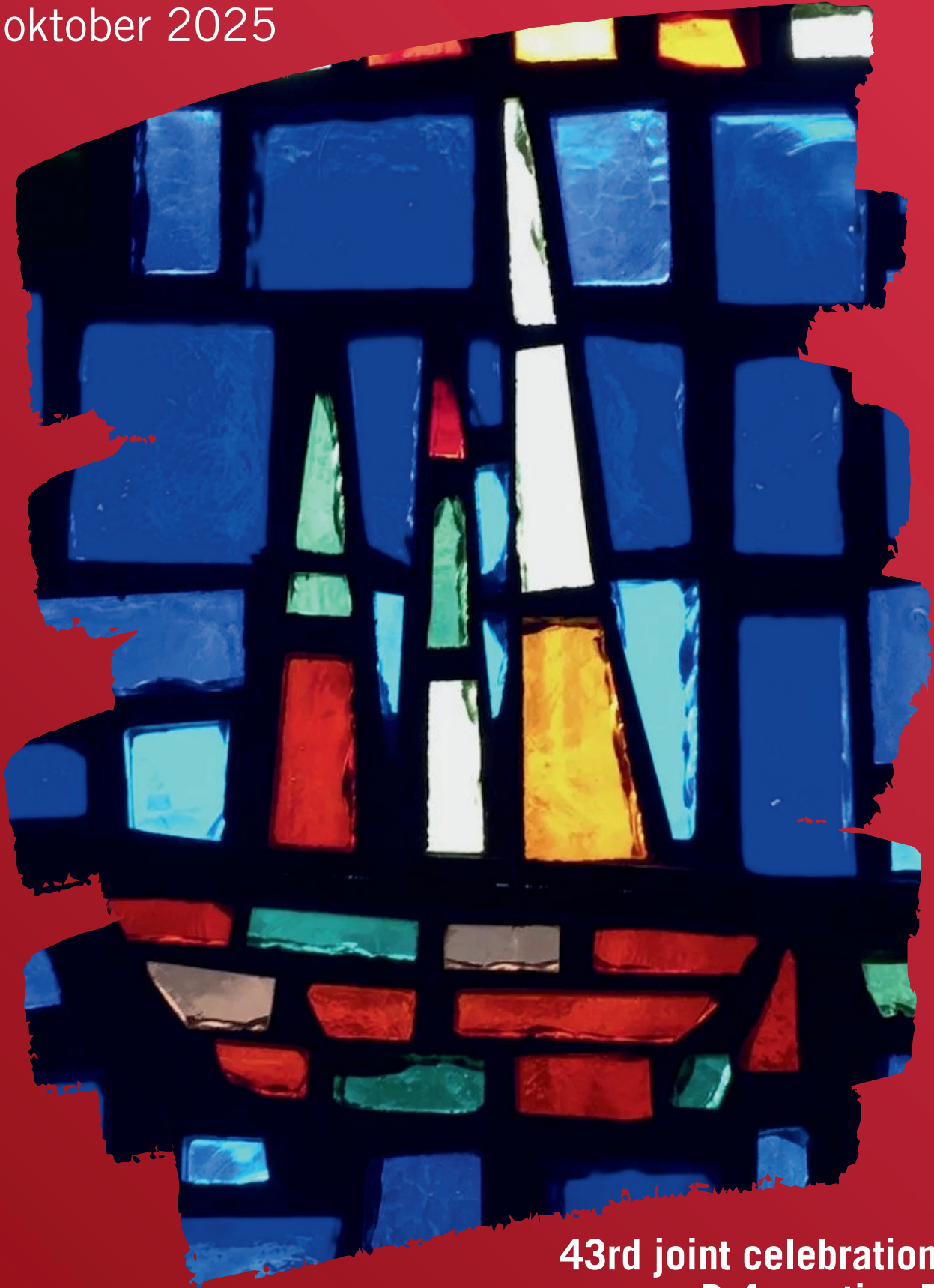

Zeemanskerkendienst

Andreaskerk Rotterdam

26 oktober 2025

Afbeelding: Glas-in-loodraam van de Noorse Zeemanskerk in Hamburg

**43rd joint celebration of
Reformation Day**

Dansk Sømandskirke • Deutsche Evangelische Gemeinde
• Deutsche Seemannsmission • Norske Sjømannskirken
• Suomen Merimieskirkko • Svenska Kyrkan • Lutherse Gemeente Rotterdam

Being church together: Many are the lightbeams... From the one light!

Today the (Lutheran) Seamen's Churches of Rotterdam celebrate Reformation Day together for the 43rd time. Our congregations have different characteristics due to their origins. They speak different languages and have different perspectives. This diversity reflects the worldwide Lutheran community, which can also be experienced here in Rotterdam through the cooperation between the Seamen's Churches.

Reformation Day reminds us of the renewal of the Church that Martin Luther and his companions initiated more than 500 years ago. It also reminds us that the Church is always called to proclaim the gospel of Jesus Christ in new times and circumstances, and to examine what within the Church itself may obscure or hinder the gospel — *Ecclesia semper reformanda est*.

Samen kerk zijn: Vlammen zijn er vele... Één is het licht!

Vandaag vieren de (Lutherse) Zeemanskerken van Rotterdam voor de 43ste keer samen Hervormingsdag. Onze gemeenten hebben elk hun eigen karakter, gevormd door hun herkomst. Ze spreken verschillende talen en hebben verschillende perspectieven. Die verscheidenheid weerspiegelt de wereldwijde Lutherse gemeenschap, die ook hier in Rotterdam zichtbaar wordt in de samenwerking tussen de Zeemanskerken.

Hervormingsdag herinnert ons aan de vernieuwing van de kerk die Martin Luther en zijn medestanders meer dan 500 jaar geleden op gang brachten. Maar ook vandaag blijft de kerk geroepen om het evangelie van Jezus Christus steeds opnieuw te verkondigen onder veranderende omstandigheden, en om te onderzoeken wat in de kerk zelf het evangelie verduistert of belemmert — *Ecclesia semper reformanda est*.

Participating in this service:

Dansk Sømandskirke

Lars Storm Kristensen (pastor)

Deutsche Evangelische Gemeinde

Stefan Leonhardt (pastor)

Deutsche Seemannsmission

André Schuller (port chaplain)

Suomen Merimieskirkko

Jussi Luoma (pastor)

Norske Sjømannskirken

Marte Solbakken Leberg (pastor)

Svenska Kyrkan

Karin Ekblom (pastor)

Elsa Westberg (pastor)

Lutherse Gemeente Rotterdam

Mirjam Visser-Fuchs (pastor)

Freek Houweling (kerkenraadslid)

Musical contribution:

Lisa Hinfelaar (soprano)

Niels-Jan van der Hoek (organist)

Andreas Petersen (organist)

Ringling of the bells / Klokluiden

Song **Vlammen zijn er vele / Lågorna är många**

(solo: Swedish, 1 + 2: Dutch, 3: German, 4: Dutch)

Solo (soprano):

Lågorna är många,
ljuset är ett,
ljuset – Jesus Kristus,
lågorna är många,
ljuset är ett,
vi är ett i honom!

Allen:

1 Vlam - men zijn er ve - le, één is het licht,
licht van Je - zus Chris - tus,_____
vlam - men zijn er ve - le, één is het licht,
wij zijn één in Chris - tus._____ Liedboek On

2. Ranken zijn er vele,
één is de stam,
wijnstok van het leven,
ranken zijn er vele,
één is de stam,
wij zijn één in Christus.

3. Gaben gibt es viele,
Liebe vereint.
Liebe schenkt uns Christus.
Gaben gibt es viele,
Liebe vereint –
und wir sind eins durch ihn.

4. Leden zijn er vele, / één is zijn kerk, / wij zijn Christus' lichaam,
leden zijn er vele, / één is zijn kerk, / wij zijn één in Christus.

Preparation / voorbereiding

Voorbereiding

(staan)

V: In de naam van de Vader
en de Zoon en de Heilige Geest

A: Amen

V: Onze hulp is in de naam van de Heer

A: die hemel en aarde gemaakt heeft

V: Heer, vergeef ons al wat wij misdeden

A: en laat ons weer in vrede leven.

V: De Heer ziet en vergeeft al onze
tekortkomingen, onze zonden,
en wij worden als Gods kinderen
op de weg gezet van nieuw leven.

A: Amen.

*In the name of the Father, and
the Son and the Holy Spirit
Amen.*

*Our help is in the Lord's name,
who created heaven and earth.
Lord, forgive us our trespasses
And let us live in peace.*

*The Lord sees and forgives all
our trespasses, our sins,
and as God's children we are
set on the path of new life.
Amen.*

Kyrie

The musical notation for the Kyrie consists of three staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The first staff is labeled 'voorganger: (of: voorganger en gemeente)' and contains the lyrics 'He - re God, ont - ferm U,'. The second staff is labeled 'gemeente:' and contains the lyrics 'Chris-tus, ont-ferm U,'. The third staff contains the lyrics 'He - re God, ont - ferm U.' and ends with a double bar line. The melody is simple, using quarter and eighth notes with a final half note on 'U'.

Gloria - **Allein Gott in der Höh' sei Ehr'** (6 languages)

God in den hoog' al leen zij eer en dank voor zijn ge na de,
daar om, dat nu en nim mer meer ons de ren nood en scha de.
God toont zijn gunst aan ons geslacht. Hij heeft de vre de weer gebracht;
de strijd heeft thans een ein - de.

3. O Jezus, die de Christus zijt, des Vaders Eengeboren,
Gij hebt ons van de toorn bevrijd en redt wie was verloren.
Gij, Lam van God, voor ons geslacht,
verhoor ons roepen uit de nacht, erbarm u over allen.

Norwegian

1. Alene Gud i himmerik skje lov for all sin nåde
som han har vist på jorderik i disse signede dager.
På jord er kommet glede, fred, og mennesker kan gledes ved
Guds miskunn og god vilje.

3. Du Guds enbårne, Jesus Krist, Høyt over verdens riker,
du ene er vår frelser visst som oss med Gud forliker.
O du GudsLam som for oss led, for din skyld har vi vunnet fred,
miskunn deg over alle!

Swedish

1. Allene Gud i himmelrik må lov och pris tillhöra
för all den nåd han kärleksrik med oss har velat göra.
Han jorden skänkt storn fröjd och frid. Så låt oss alltid glädjas vid
Guds nåd och goda vilja.

3. O Jesus Krist, Guds ende Son, du såg vår nöd och fara.
All himlens glans du avstod från att oss till räddning vara.
Du med ditt blod, din bittra död befriar oss från synd och död.
Förbarma dig, o Jesus.

Danish

1. Aleneste Gud i Himmerig ske lov og pris for sin nåde,
som han har os skænket faderlig at fri os af syndens våde!
På jorden er kommen stor fryd og fred, vi mennesker må vel glædes ved.
Guds yndest og gode vilje.
3. Jesus Krist, Guds Søn, Guds Lam, som vil os Himmerig give,
du tog vor skyld og bar vor skam, vor sjæl at holde i live;
for os du døde og opstod, du købte os med dit dyre blod,
vor salighed est du alene.

Finnish

1. Ainoan Herran Jumalan ylistys, kiitos olkoon
armonsa tähden avaran, se omaksemme tulkoon.
Me saimme rauhan riemuisan ja ystäväksi Jumalan. Iloitkoon ihmiskunta!
3. Oi Kristus, Poika ainoa laupiaan Jumalamme,
syntisten ainut auttaja ja vapauttajamme, Karitsa puhdas Jumalan,
kuningas suuri kunnian, armahda, kuule meitä!

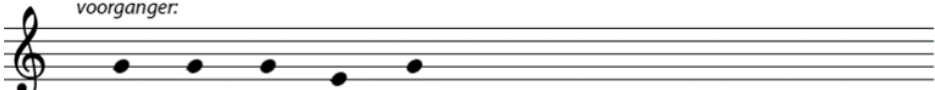
German

1. Allein Gott in der Höh' sei Ehr' Und Dank für seine Gnade,
Darum daß nun und nimmermehr uns rühren kann kein Schade.
Ein Wohlgefall'n Gott an uns hat, nun ist groß' Fried' ohn' Unterlaß,
All' Fehd' hat nun ein Ende.
3. O Jesu Christ, Sohn Eingeborn des allerhöchsten Vaters,
Versöhner derer, die verlorn, du Stiller unsers Haders,
Lamm Gottes, heilger Herr und Gott:
nimm an die Bitt' aus unsrer Not, erbarm dich unser aller.

Ministry of the Word / De Schriften gelezen en gezongen

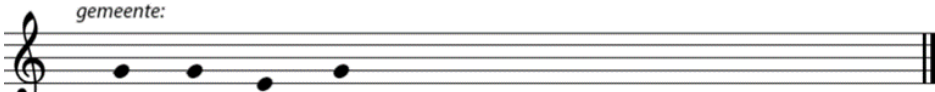
Greeting / Groet

voorganger:

De Heer zij met u

gemeente:

en met uw geest.

Introduction: 'Samen kerk zijn: Vlammen zijn er vele...' /
'Being Church Together: Many Are The Lightbeams'

Prayer of the Day / Zondagsgebed

V: ... door Jezus Christus, onze Heer.

A: Amen.

Introduction on the first reading (English)

First reading Deuteronomium 6: 4-9 (Finnish)

Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige! Heb de HEER, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht. Houd de geboden die ik u vandaag opleg steeds in gedachten. Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat. Draag ze als een teken om uw arm en als een band op uw voorhoofd. Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.

Song **Komm, Gott Schöpfer, Heiliger Geist** (6 languages)

1 Kom Schep-per God, o hei-lige Geest,
daal in de men-sen-har-ten neer,
zij zijn uw schep-se-len ge-weest,
her-schep hen in ge-na-de, Heer.

Liedboek C

2. Uw naam is Trooster, Gij geleidt,
o goddelijk geschenk, ons voort,
o balsem die ons werd bereid,
o bron van vuur, o levend woord.

4. Gij zijt door gaven zevenvoud
de vinger van Gods rechterhand,
die 's Vaders woord ons toevertrouwt
zodat het klinkt in ieder land.

German

1. Komm, Gott Schöpfer, Heiliger Geist, / besuch das Herz der Menschen dein, / mit Gnaden sie füll, denn du weißt, / dass sie dein Geschöpfe sein.
2. Denn du bist der Tröster genannt, / des Allerhöchsten Gabe teu'r, ein geistlich Salb an uns gewandt, / ein lebend Brunn, Lieb und Feu'r.
4. Du bist mit Gaben siebenfalt / der Finger an Gotts rechter Hand; des Vaters Wort gibst du gar bald / mit Zungen in alle Land.

Danish

1. Kom, skab os om, Gud-Helligaand! 2. Du er vor Trøster, gæv og gild,
Du kiender Hjertets dybe Grund! Du er den ægte Livets Flod,
Vær gavmild som Guds runde Haand, Du er den rene Alter-Ild,
Saa Lov-Sang bølger i vor Mund! Og Glædens Olje, fiin og god!
4. Syvfoldigt virker Du paa Jord / Guds Naades store Underværk,
Du altid er i Livets Ord / Ild-Tungen sød og kæmpestærk!

Norwegian

1. Kom Hellig Ånd med skapermakt, 2. En trøsters store navn du har,
opprett hva synd har ødelagt, Guds gave god og dyrebar,
og glede i hvert hjerte giv, for sjelen syk en salve mild,
som du har født til evig liv! en livets brønn, en hellig ild!
4. Du visdoms, råds og styrkes Ånd, / du kraft av Herrens høyre hånd,
du lyset bærer, Ordets tolk / for alle tungemål og folk.

Swedish

1. Kom, helge Ande, Herre god, 2. Du är vår hjälpare och tröst,
besök vårt hjärta, ge oss mod! ja, salig den som hör din röst.
Fyll våra själar med din nåd Du läker varje sårad själ,
och var med oss i råd och dåd. är livets brunn till evigt väl.
4. Hit bringar du de gåvor ner / som Fadern i sin godhet ger,
du delar ut Guds helga ord / på alla språk omkring vår jord.

Finnish

1. Oi Pyhä Henki, Herramme,
elämän lähde, Luojamme,
nyt täytä meidät armolla
ja voimallasi vahvista.
2. Lohduttajamme ainoa
ja runsas lahjain antaja,
mielemme kovat pehmitä,
ne liekilläsi lämmitä.

4. Oi Henki voiman, totuuden / ja luoja armolahjojen,
valaise silmät sokeat, / kirvoita kielet kankeat.

Introduction on the second reading (English)

Second reading Romans 3: 21-28 (Norwegian)

Maar nu is Gods gerechtigheid, waarvan de Wet en de Profeten al getuigen, zichtbaar geworden buiten de wet om: God schenkt vrijspraak op grond van geloof in Jezus Christus, aan allen die geloven. En er is geen onderscheid. Want iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God, en iedereen wordt uit genade rechtvaardig verklaard, om niet, dankzij de verlossing door Christus Jezus. Hij is door God aangewezen om door zijn dood het middel tot verzoening te zijn voor wie gelooft. Hiermee toont God zijn gerechtigheid, want in zijn verdraagzaamheid gaat Hij voorbij aan de zonden die in het verleden zijn begaan, om nu, in deze tijd, zijn gerechtigheid te bewijzen: Hij laat zien dat Hij rechtvaardig is door iedereen vrij te spreken die in Jezus gelooft. Kan iemand zich dan nog ergens op laten voorstaan? Dat is uitgesloten. Door welke wet? De wet die naleving eist? Nee, door de wet van het geloof. Ik heb u er immers op gewezen dat een mens door geloof wordt vrijgesproken, en niet door de wet na te leven.

Song **Ein Feste Burg** (6 languages)

Dutch

1. Een vaste burcht is onze God, / een wal die 't kwaad zal keren;
zijn sterke arm houdt buiten schot / wie zich niet kan verweren.
De vorst van het kwaad, / de aartsvijand staat / geharnast in 't veld;
in list en in geweld / kan geen hem evenaren.
2. Al onze macht is ijdelheid: / wij gaan terstond verloren,
wanneer de held niet voor ons strijdt, / die God heeft uitverkoren.
Zo gij 't nog niet wist / Jezus Christus is 't, / de Heer van het heelal,
die overwinnen zal, / God zelf staat ons terzijde.
4. Gods heilig woord alleen houdt stand, / Gods waarheid zal ons staven.
Hij leidt ons en met milde hand / schenkt Hij zijn geestesgaven.
Al rooft de tiran / ons wat hij maar kan, / ons goed en ons bloed, -
laat hem zijn overmoed! / Gods rijk blijft ons behouden.

Norwegian

1. Vår Gud han er så fast en borg, han er vårt skjold og verge.
Han frir oss ut av nød og sorg og vet oss vel å berge.
Vår gamle fiende hård til strid imot oss star.
Stor makt og arge list han bruker mot oss visst. På jord er ei hans like.
2. Vår egen makt er intet verd, snart fikk vi banesåret.
Men én går frem i denne ferd, som Herren selv har kåret.
Vil du hans navn få visst? Han heter Jesus Krist,
den høvding for Guds hær, i ham kun frelse er. Han marken skal beholde!
4. Guds ord det skal de nok la stå, og ingen takk de høster.
Gud selv vil mektig med oss gå, hans gode Ånd oss trøster.
Og om vårt liv de tar, og røver alt vi har, la fare hen, la gå!
Mer kan de ikke få. Guds rike vi beholder.

Swedish

1. Vår Gud är oss en väldig borg, han är vårt vapen trygga.
På honom i all nöd och sorg vårt hopp vi vilje bygga.
Mörkrets förste stiger ned, hotande och vred,
han rustar sig förvisst med våld och argan list. Likväl vi oss ej frukte.
2. Vår egen kraft ej hjälpa kan, vi vore snart förströdda.
Men med oss står den rätte man, vi stå, av honom stödda.
Frågar du vad namn han bär? Jesus Kristus dat är.
Han är den Herren Gud, som, klädd i segerskrud, sin tron för evig grundat.
4. Guds ord och löfte skall bestå, vi det I hjärtat bare.
För himmel, ej för jord, vi ga till strids, och glade äre,
äre alltid väl till mods, fast vi våge gods
och ära, liv och allt; ske blott som Gud befallt. Guds rike vi behälle.

Danish

1. Vor Gud han er så fast en borg, han kan os vel bevare,
han var vor hjælp i al vor sorg, vort værn i al vor fare;
den gamle fjende led er nu for alvor vred,
stor magt og argelist han samler mod os vist, ej jorden har hans lige.

2. Vor egen magt ej hjælpe kan, let kan os fjenden fælde;
men med os står den rette mand, omgjordet med Guds vælde.

Det er den Herre Krist, og sejer får han vist, hæskarers Herre prud,
der er ej anden Gud, han marken skal beholde.

4. Guds Ord de nok skal lade stå og dertil utak have,
thi Herren selv vil med os gå alt med sin Ånd og gave;
og tage de vort liv, gods, ære, barn og viv,
lad fare i Guds navn! Dem bringer det ej gavn, Guds rige vi beholder.

Finnish

1. Jumala ompi linnamme ja vahva turva aivan,
on miekkamme ja kilpemme ajalla vaaran, vaisan.
Se vanha vainooja, kavala, kauhea, on kiivas, kiukkuinen
ja julma, hirmuinen. Vain Herra hänet voittaa.

2. On turha oma voimamme vääryyden valtaa vastaan.
Me turman vallat voitamme Herassa ainoastaan.
Hän, Kristus, kuningas, on voitonruhtinas, lyö joukot helvetin,
ne tallaa jalkoihin / ja voiton meille saattaa.

4. Se sana seisoo vahvana, ne ei voi sitä kestää.
Kun kanssamme on Jumala, ken meiltä voiton estää ?
Jos veis he henkemme, osamme, onnemme,
ne heidän olkohon, vaan meidän iät on / Jumalan valtakunta.

German

1. Ein feste Burg ist unser Gott, ein gute Wehr und Waffen.
Er hilft uns frei aus aller Not, die uns jetzt hat betroffen.
Der alt böse Feind mit Ernst er's jetzt meint, groß Macht und viel List,
sein grausam Rüstung ist, Auf Erd ist nicht seinsgleichen.

2. Mit unsrer Macht ist nichts getan, wir sind gar bald verloren;
es streit' für uns der rechte Mann, den Gott hat selbst erkoren.
Fragst du, wer der ist? Er heißt Jesus Christ,
der Herr Zebaoth, und kein andrer Gott, das feld muß er behalten.

4. Das Wort sie sollen lassen stahn und kein' Dank dazu haben;
er ist bei uns wohl auf dem Plan mit seinem Geist und Gaben.
Nehmen sie den Leib, Gut, Ehr, Kind und Weib: laß fahren dahin,
sie heben's kein' Gewinn, das Reich muß uns doch bleiben.

Introduction on the reading of the Gospel (Dutch)

Reading of the Gospel John 2: 13-22 (Swedish - *staan*)

Kort voor het Joodse pesachfeest reisde Jezus naar Jeruzalem.

Daar trof Hij op het tempelplein de handelaars in runderen, schapen en duiven aan, en de geldwisselaars die daar altijd zaten. Hij maakte een zweep van touw en joeg ze allemaal de tempel uit, met hun schapen en runderen. Hij smeed het geld van de wisselaars op de grond, gooide hun tafels omver en riep tegen de duivenverkopers: 'Weg ermee! Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader!' Zijn leerlingen dachten aan wat er geschreven staat: 'De hartstocht voor uw huis zal Mij verteren.' Maar de Joden vroegen: 'Met welk teken kunt U bewijzen dat U dit mag doen?' Jezus antwoordde hun: 'Breek deze tempel maar af, en Ik zal hem in drie dagen weer opbouwen.' 'Zesenveertig jaar heeft de bouw van deze tempel geduurd,' zeiden de Joden, 'en U wilt hem in drie dagen weer opbouwen?' Maar Hij sprak over de tempel van zijn lichaam. Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.

Song **Sonne der Gerechtigkeit** (3 languages)

(zitten)

2. Wek de dode christenheid
uit haar zelfverzekerdheid;
zend uw stralen overal,
dat de aarde U loven zal.
Erbarm u, Heer.

6. Laat ons zo uw heerlijkheid
zien in deze donkere tijd,
opdat wij nu en voortaan
trouw U ter beschikking staan.
Erbarm u, Heer.

German

1. Sonne der Gerechtigkeit,
gehe auf zu unser Zeit;
brich in deiner Kirche an,
dass die Welt es sehen kann.
Erbarm dich, Herr.

3. Schaue die Zertrennung an,
der sonst niemand wehren kann;
sammele, große Menschenhirt,
alles, was sich hat verirrt.
Erbarm dich, Herr.

Norwegian

1. Rettferds sol! Med signing blid
renn du opp i denne tid.
Lat di kyrkje Anden få
så vår verd deg klårt kan sjå.
Miskunne oss!

3. Læk vår splid! Du ser vi dreg
utan kjærleik kvar sin veg.
Sjelehyrding, sterk og mild,
samle oss som slik fór vill.
Miskunne oss!

3. Zie, Heer, de verdeeldheid aan,
die geen mens ooit helen kan.
Breng, o herder, in Gods naam
uw verstrooide kudde saam.
Erbarm u, Heer.

2. Weck die tote Christenheit
aus dem Schlaf der Sicherheit;
dass sie deine Stimme hört,
sich zu deinem Wort bekehrt.
Erbarm dich, Herr.

6. Lass uns deine Herrlichkeit
sehen auch in dieser Zeit
und mit unsrer kleinen Kraft
suchen, was den Frieden schafft.
Erbarm dich, Herr.

2. Vekk den sløve kristenverd
opp av svevn som sjølvtrygg gjer.
Lat det spørjast vidt kring jord
kor din kjærleiks makt er stor.
Miskunne oss!

7. Ære, takk og lovsongs kor
stige lydt mot Gud frå jord!
Tre i ein han er for visst,
lèt oss vera eitt i Krist.
Miskunne oss!

Credo (Norwegian)

(staan)

Ik geloof in God de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde; en in Jezus Christus, zijn enige Zoon, onze Heer, die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria, die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven, en begraven, die is neergedaald in de hel, op de derde dag opgestaan van de doden, opgevaren naar de hemel en zit aan de rechterhand van God, de almachtige Vader, vanwaar Hij zal komen om te oordelen de levenden en de doden; Ik geloof in de Heilige Geest, de heilige katholieke kerk, de gemeenschap der heiligen, de vergeving van zonden, de wederopstanding des vleses, en het eeuwige leven.

Prayers / gebeden

(zitten)

Collecte en naar voren brengen van het voorbedenboek.

Music: Sommarpsalm (Zomerlied) - Waldemar Åhlén (Sweden)

We collect your gifts with an offering plate. You can also visit **www.luthersrotterdam.nl/gift** to donate your gifts digital, or scan this QR-code.

During the service: Deutsche Seemannsmission
After the service: Andreaskerk

Offertory prayer / Gebed over de gaven (Dutch)

Intercessions / Voorbeden (English)

Heer, onze God, wij bid den U: ver hoor ons.

Prayer of silence

Organ music: Nu falmer skoven (Nu vervaagt het bos) - Natalia Jespersen
(Denmark)

The Ministry of the Sacrament / Viering van het Heilig Avondmaal

V: Opløft jeres hjerter til Herren! *Verhef uw harten tot de Heer!*
Lad os prise hans navn! *Laat ons prijzen zijn naam!*

V: Hellig, hellig, hellig er Herren, *Heilig, heilig, heilig is de Heer,*
Gud den Almægtige, *God de Almachtige,*
han, som var, og som er, *hij die was, die is,*
og som kommer. *en die zal komen.*

A: **Hosianna i det højeste!** *Hosianna in den hoge!*

Allen zingen:

O du Guds Lam!	<i>O Lam Gods!</i>
med korsets skam,	<i>met de schande van het kruis</i>
du bar al verdens synder,	<i>droeg u 's werelds zonden,</i>
derfra al trøst begynder;	<i>daaruit vloeit al onze troost,</i>
miskundelig forbarm du dig!	<i>barmhartige, ontferm u over ons</i>

(Verrezen Heer en Redder, U die onder ons aanwezig bent met al de rijkdom van uw liefde! Geef dat wij uw lichaam en bloed mogen ontvangen ter nagedachtenis aan U en ter bevestiging in het geloof in de vergeving van zonden. Reinig ons van de zonde en versterk ons innerlijk, opdat U door het geloof in onze harten zal wonen. Maak ons sterk in de hoop op het eeuwige leven. Geef dat wij groeien in liefde, zodat wij met al uw gelovigen één mogen worden in U, zoals U één bent met de Vader.)

A: **Amen.**

The Lord's Prayer / Onze Vader

Let us pray as Jesus taught us in our many languages.

Words of Institution / Instellingswoorden:

(staan)

(Onze Heer Jezus Christus nam in de nacht dat Hij werd verraden, brood, sprak het dankgebed uit, brak het en gaf het aan Zijn discipelen, zeggende: "Neem en eet; dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dit tot mijn gedachtenis." Op dezelfde wijze nam Hij na de maaltijd de beker, sprak het dankgebed uit en gaf die aan hen, zeggende: "Drink hieruit, allen; deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt tot vergeving van zonden. Doe dit, zo vaak als u ervan drinkt, tot mijn gedachtenis.")

Communion

Everyone is welcome to receive bread and wine. It is the Lord who invites you. *Christus is de gastheer aan deze tafel, Hij nodigt u allen.*

Music during the communion:

Heyr himna smiður (Hoor, smid van de hemelen) - Sigurbjörnsson (Iceland)

Words to conclude the communion:

*(De gekruisigde en verrezen Verlosser,
Onze Heer, Jezus Christus,
die ons nu zijn heilig lichaam en bloed heeft gegeven
voor onze verlossing
moge Hij ons sterken en bewaren
in het ware geloof tot in het eeuwige leven.)*

Conclusion: Benedicamus & blessing / Wegzending & zegen

Closing collect / Slotgebed:

*(Wij danken U, Heer, onze God, almachtige Vader,
dat U ons zo genadig
deze gaven van het leven hebt geschonken.
Wij smeken U,
dat U uw wonderbaarlijke gaven
in ons tot leven laat komen,
zodat ons geloof versterkt mag worden
en onze hoop diep geworteld mag zijn,
en de liefde voor onze naaste
in onze harten mag leven,
ter wille van uw Zoon, Jezus Christus, onze Heer.)*

Song: **Gott sei gelobet und gebenedeit** (5 languages)

1 God zij ge - ze-gend! Laat ons dank be - wij-zen
Hem die met zijn drank en spij-ze,
ja, met zijn li-chaam ons ver-kwik-ken wil-de,
on - ze dorst en hon-ger stil-de.
Ky - ri - e - le - i - son!
Door uw hei - lig li-chaam, Zoon van God,
ons ge - bo - ren uit Ma - ri - a's schoot,
en uw hei - li - ge bloed
help ons, Heer, en wees ons goed.
Ky - ri - e - le - i - son!

Liedboek O

3. God geve ons allen zijn genade en zegen,
dat wij wandelen op zijn wegen,
samen en een in liefde en in trouwe,
dat de spijze ons niet berouwe. Kyrie eleison!
Heer, uw Geest zij met ons voor altijd;
leer ons rechte mate en matigheid,
dat uw volk eensgezind
vrede zoekt en vrede vindt. Kyrie eleison!

German

1. Gott sei gelobet und gebenedeit, / der uns selber hat gespeiset
mit seinem Fleisch und mit seinem Blute,
das gib uns, Herr Gott, zugute. Kyrieleison.
Herr, du nahmest menschlichen Leib an, / der von deiner Mutter Maria kam.
Durch dein Fleisch und Blut / hilf uns, Herr, aus aller Not. Kyrieleison.

3. Gott geb uns allen seiner Gnade Segen,
dass wir gehn auf seinen Wegen
in rechter Lieb und brüderlicher Treue,
dass uns die Speis nicht gereue. Kyrieleison.
Herr, dein heilig Geist uns nimmer lass,
der uns geb zu halten rechte Maß,
dass dein arm Christenheit / leb in Fried und Einigkeit. Kyrieleison.

Norwegian

1. Gud være lovet evig nu og priset, / Som os her har selv bespiset!
Hungrige Gjæster ved hans Bord vi stode,
Gud, lad komme os til Gode! Kyrie eleison!
O Herre, ved dit Liv, som du lod, / Ved dit sande Legem og sande Blod,
Ved din Pine og Død / Hjælp os nu af al vor Nød! Kyrie eleison!

3. Hjælpe nu Gud os, vi maa Naaden eie / Til at gaa de rette Veie
Broderlig, kjærlig, som det Kristne sømmer,
At den Mad os ei fordømmer! Kyrie eleison!
O Herre, ei din Helligaand tag, / Lad ham styrke, hjælpe os Dag fra Dag,
At din Kristenhed maa / I god Fred og Fremvekst staa! Kyrie eleison!

Swedish

1. Gud vare lovad! Han som I sin godhet / mättar oss vid nattvardsbordet.
Brödet är Kristi kropp och vinet blodet.
Låt det komma oss till godo. Herre, förbarma dig.
Med den kropp din mor Maria bar, / med den kropp du utgav för envar
och ditt heliga blod / hjälp oss, Gud, ge oss nytt mod. Herre, förbarma dig.

3. Du oss välsignar, all din nåd du ger oss.

Lär oss, Gud, att dela med oss.

Hjälp att vår nattvard inte blir förgäves,
men förnyar våra hjärtan. Herre, förbarma dig.

Tag ej bort din Ande, låt den bo / mitt ibland oss, skapa enhet, tro.

Låt din kyrka få bli / genomströmmad av ditt liv. Herre, förbarma dig.

Finnish

1. Ylistys olkoon aina Isällemme, / kiitos soikoon Pojallensa.

Hän kattaa armopöydän keskellemme,
siihen kutsuu vieraiksensa. Oi Herra, armahda!

Herra, kalis ruumiis, veresi tulkoon aina sielun ruoaksi.

Meitä surun laaksossa / vahvista ja lohduta. Oi Herra, armahda!

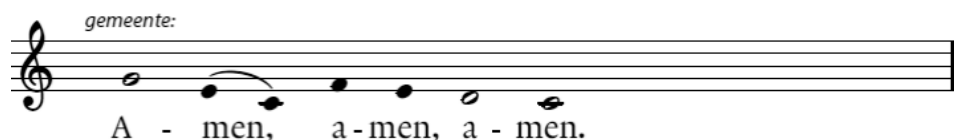
3. Vahvista, herra, ehtoollisellasi / uskoamme, toivoamme,
niin että, Jeesus, aina turvissasi

toisiamme rakastamme. Oi Herra, armahda!

Anna Pyhän Hengen johdattaa, / meitä rauhan tietä kuljettaa,
että kristikuntasi / kunniaasi pääsisi. Oi Herra, armahda!

Blessing / Zegen

*(De Heer zegene u en behoede u; de Heer doe zijn aangezicht over u
lichten en zij u genadig; de Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve
u vrede. †)*

Seafarer's song - **Eternal Father, strong to save** (5 languages)

English

E - ter - nal Fa - ther, strong to save, Whose arm hath bound the re - stless wave, Who
bidd'st the migh - ty o - cean deep its own ap - poin - ted li - mits keep; Oh,
hear us when we cry to Thee, For those in pe - ril on the sea!

© bethsnotes.com

2. O Christ! Whose voice the waters heard, And hushed their raging at Thy word,
Who walked'st on the foaming deep, And calm amidst its rage didst sleep;
Oh, hear us when we cry to Thee, For those in peril on the sea!

3. Most Holy Spirit! Who didst brood Upon the chaos dark and rude,
And bid its angry tumult cease, And give, for wild confusion, peace;
Oh, hear us when we cry to Thee, For those in peril on the sea!

Dutch

1. O eeuw'ge Vader, sterk in macht, wiens arm betoont der barenkracht,
die wijst de grondlooz' oceaen de hem gestelde perken aan,
o wil verhoren onze beê voor hen die zijn in nood op zee!

2. O Christus, wiens bestraffend woord door wind en water werd gehoord,
die onder 't stormen rustig sliep en wandeld' over 't schuimend diep,
o wil verhoren onze beê voor hen die zijn in nood op zee!

3. O Geest, die op de grote vloed gelijk een vogel hebt gebroed,
breng Gij 't geweld der zee tot staan en laat de mens in vrede gaan.
O wil verhoren onze beê voor hen die zijn in nood op zee!

Danish

1. Du evig sterke Gud og far som alt i dine hender har,
som over havets dyp har makt, og grenser for dets vei har lagt
Vær nær hos dem som vi har kjær; bar de i storm og fare er!

2. Vår Frelser, på et ire deg de ville bolger roet seg.
På opprørt sjø du vandrentrygt og sov i baten uten fryk ;
Vær nær hos dem som vi har kjær; bar de i storm og fare er!

3. Du gode heilig Ånd var nær; Da natt og kaos radet her.
Ved deg steg liv og orden frem, og jorden ble et lysets hjem.
Vær nær hos dem som vi har kjær; bar de i storm og fare er!

Finnish

1. Ikuinen Isä, suojele, armosi anna matkalle.
Kun kanssas saan mä kulkea, ei murheet mitkään ahdistaa.
Siis kuule Herra pyyntöni; Sä tule mulle turvaksi.

2. Oi Jeesus Kristus Herramme sä olet ainut lohtumme.
Kun tyynnytät myös myrskysään et jätä ketään pimeään.
Siis kuule Herra pyyntöni; Sä ole aina luoani.

3. On Pyhä Henki väkevä se meidät ain on näkevä
siks emme yksin matkaa tee. Hän meidät kyllä varjelee.
Siis kuule Herra pyyntönni; Sä kulkuni nyt valaise.

German

1. Du, Vater, ewig starker Halt, / Dein Arm packt jede Urgewalt,
zeigst auch dem tiefsten Ozean / Die ihm bestimmten Grenzen an.
So höre uns in Luv und Lee, / Für die, die noch in Not auf See.

2. Du, Christus, jagst mit klarem Wort / Die Angst vor Sturm und Wellen
fort. / Kannst schlafen, wenn die Dünung geht, / Weißt Wege, wo kein
Fuß mehr steht.
So höre uns in Luv und Lee, Für die, die noch in Not auf See.

Du, Geist, schwebst über großer Flut, / Schützt wie ein Vogel seine Brut.
Bring die Gewalt auf See zum Stehn, / Lass Menschen bald den Frieden
sehn.
So höre uns in Luv und Lee, / Für die, die noch in Not auf See.

Organ music: Sonate II in C allegro maestoso - F. Mendelssohn-Bartholdy

*You are invited for a cup coffee or tea with apple pie,
in the coffee room behind the church.*

Wilt u via onze digitale mailing op de hoogte worden gehouden, dan kan dat via **www.luthersrotterdam.nl/nieuwsbrief**

De volgende dienst in de Andreaskerk is op **zondag 2 november**. Met als voorganger **Helen Florijn**. Deze dienst begint om 10.30 uur.

Collecte is ook digitaal mogelijk via
www.luthersrotterdam.nl/gift
of scan deze QR-code met uw smartphone.

Tijdens de dienst: Deutsche Seemannsmission
Collecte bij de uitgang: Andreaskerk

Kerstmarkten van de Duitse & Scandinavische kerken in Rotterdam:

Deense kerstmarkt / Coolhaven 1

Donderdag 13 t/m zondag 16 en zaterdag/zondag 22-23 november.

Duitse kerstmarkt / 's-Gravendijkwal 65

Zaterdag 29 november.

Finse kerstmarkt / 's-Gravendijkwal 64

Donderdag 13 t/m zondag 16 en 20 t/m 23 november.

Noorse kerstmarkt / Westzeedijk 300

Donderdag 13 t/m zondag 16 en zaterdag/zondag 22-23 november.

Zweedse kerstmarkt / Schiedamse Vest 121 (Schotse Kerk)

Vrijdag en zaterdag 28-29 november.

Dit jaar is het 500 jaar geleden dat Martin Luther en Katharina von Bora (ex-non en ex monnik) met elkaar trouwden. Een groot schandaal destijds, zo vonden velen. Vandaag de dag: aanleiding voor nogal wat festiviteiten, én om hun verhaal en karakter te 'vertalen' in een vandaag aansprekend verhaal.

Hoe zou een bier vandaag de dag moeten smaken om Maarten Luthers en Katharina von Boras spiritualiteit en persoonlijkheid te verbeelden?

Een spannende onderneming, want authentieke middeleeuwse bierrecepten zouden een bier opleveren dat we vandaag zeker niet lekker zouden vinden. Dus gingen we op zoek naar de unieke eigenschappen en bijzonderheden...

Maarten (6% alc.) kreeg, naast een volmondige smaak en interessante noten, een lichte toon van appel mee, in herinnering aan het aan hem toegeschreven gezegde: 'Als morgen de wereld zou vergaan zou ik vandaag nog een appelboompje planten...'

En **Katharina (8% alc.)** moest in ieder geval 'op ooghoogte' met Maarten concurreren. Een zekere standvastigheid, zo niet 'bökkigheid' van karakter attesteerde Luther haar, wanneer hij haar soms schertsend 'meneer Kaatje' (Herr Käthe) noemde. Die extra verrassende appelsmaak bij Maarten zou een equivalent krijgen in de elsbessen, waarover Maarten in 1527 in een brief aan zijn vriend en collega Johan Agricola schreef: 'Hans, als we elkaar de volgende keer zien, neem dan toch wat van die lekkere elsbessen mee, want Katharina eet ze gulzig op...'

Zo ontstonden twee bieren van bijzondere allure: een 'bökkige' Katharinabock met een hele lichte zeem van fruitigheid en aangenaam bittere noten, een echte 'evenknie op ooghoogte' naast het noestige Lutherbier met zijn verborgen appelzeem.

Twee bieren om op het leven, de liefde en het genot te proosten! Twee lutherse bieren – wellicht de meest plezierige, maar misschien ook de meest 'spirituele' manier om 'het lutherse' te verkennen...

Na afloop van de dienst is er voor wie wil een kleine bierproeverij!

